

Készítette: Dancsikné Mile Rita szociális ügyintéző

ELŐTERJESZTÉS

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. május 28. napi ülésére

Tárgy: Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2018. évi ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése arról rendelkezik, hogy a helyi önkormányzat minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a Gyvt. végrehajtására megjelent - a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló- módosított 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg, így a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2018. évi ellátásának átfogó értékelését a meghatározott szempontok alapján készítettük el.

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS MEDGYESEGYHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL 2018. JANUÁR 01. napjától – 2018. DECEMBER 31. napjáig

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg a gyermekek védelmi rendszerét, melynek feladata a családok támogatása a gyermek felnevelésében, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, illetve a családjából kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A feladatok megvalósítását pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alap-, és szakellátások, valamint a település önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal hatósági intézkedései biztosítják. A gyermekvédelmi törvény a pénzbeli ellátások megállapítását részben a települési önkormányzatok jegyzője (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás), részben a kormányhivatal járási hivatalának szakigazgatási szerv (gyermektartásdíj megelőlegezése, otthonteremtési támogatás) feladatává teszi. A pénzbeli ellátások a gyermekek és a fiatal felnőttek szociális biztonságát szolgálják.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján Medgyesegyháza városban **2018. január 01. napján 3590 fő (1854 fő nő és 1736 fő férfi) rendelkezett lakóhellyel, melyből a 0-18 éves korosztály 629 fő volt.**

A népesség megoszlása korcsoportok szerint a 2018. évben

Korcsoport	Fiú	Lány	Összesen
0-3 éves	69	53	122
4-6 éves	40	41	81
7-14 éves	124	128	252
15-18 éves	82	92	174
Mindösszesen	315	314	629

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Medgyesegyháza Polgármesteri Hivatal Jegyzője a gyermekvédelmi törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapíthat meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a nagykorúvá vált gyermek a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti.

A települési önkormányzat jegyzője a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok számára:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- meghatározott pénzbeli támogatás, és egyéb kedvezmények igénybevételének biztosítása.

A Medgyesegyháza Polgármesteri Hivatal Jegyzőjéhez 2018. évben 156 gyermek esetében nyújtottak be kérelmet, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át (2018. évben 38.475,-Ft), illetve ha a szülő, törvényes képviselő egyedülállóként neveli a gyermeket, a 145% -át (2018. évben 41.325,- Ft).

A kérelmek elbírálása során 153 gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény támogatása. Elutasításra 3 kérelem került, ebből két esetben az egy főre jutó jövedelem meghaladta a törvényben előírt értékhatárt, a harmadik kérelem esetében a nagykorúvá vált gyermek a Gyvt.-ben előírt egyéb jogosultsági feltételeknek nem felelt meg.

A 153 főből három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek: 51 fő, tartósan beteg, fogyatékos gyermek 2 fő.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott szempontok alapján, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek részére, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetet állapíthat meg.

2018. évben hátrányos helyzet 39, halmozottan hátrányos helyzet 5 gyermek részére került megállapításra.

Erzsébet utalvány biztosítása

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára évente két alkalommal, augusztus és november hónapokban egyszeri 6.000.-Ft./fő összegű (alap), a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére 6.500.-Ft./fő (emelt) természetbeni támogatást, Erzsébet utalvány formájában biztosít.

2018 év					
	alap összeg (Ft.)	részesült gyermekek száma	emelt összeg (Ft.)	részesült gyermekek száma	felhasznált összeg (Ft.)
Augusztus	678.000	113	357.500	55	1.035.500
November	636.000	106	331.500	51	967.500
Mindösszesen					2.003.000

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. évi módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés. Önkormányzatunk a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő **kérelmére** a déli meleg főétkezést a **hátrányos helyzetű** gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, **halmozottan hátrányos helyzetű** gyermek részére ingyenesen biztosította a tavaszi, nyári, őszi és téli iskolai szünetben, valamint az óvoda ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon.

A 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet 13/A. § (1) bekezdése alapján, a Medgyesegyházán lakóhellyel rendelkező gyermekek részére, önkormányzatunk az ebédet elvitellel biztosította, melyet a Medgyesegyházán működő, Jókai utca 3-5. szám alatt lévő, Junior Vendéglátó ZRT. által üzemeltetett konyha készített el. Medgyesegyháza közigazgatási területéhez tartozik az 5752 Bánkút település is. Az itt lakó, szünidei étkezést igénylő gyermekek részére, a konyha előzőleg leadott élethordókban szállította ki az ebédet.

A tavaszi szünetben 5, a nyári szünetben 16, az őszi szünetben 4 és a téli szünetben 2 gyermek részére igényelték az ingyenes szünidei étkeztetést.

Rendkívüli települési támogatás

2015. március 01. napjától a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás rendkívüli települési támogatás néven kerül megállapításra.

Ennek értelmében a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás feltételeit a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások szabályozásáról szóló 2/2015.(II.25.) önkormányzati rendelet 14.§-a szabályozza. Célja, hogy a gyermeket nevelő családok időszakos létfenntartási gondjain segítsen.

2018 évben 40 család részesült támogatásban, összesen 273.000,-Ft. összegben. A segélyezés gyakorlatából az a következtetés vonható le, hogy az önkormányzat a gyermek előtérbe helyezését fő szempontként veszi figyelembe.

3. Egyéb a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

- **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj-pályázat**

Medgyesegyháza Város Önkormányzata által kiírt Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat keretében 2018. évben 15 fő részére állapított meg támogatást. Az elmúlt évben 500.000,- Ft. került átutalásra.

• Arany János Tehetséggondozó Program

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja keretében lehetőség nyílt arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek, amelyek célul tűzték ki a tehetséggondozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

Az ösztöndíjra 2018. évben 2 fő részére, 55.000,- Ft. összegben került a támogatás átutalásra.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági tevékenységek

A korábban jegyzői hatáskörbe tartozó gyermekek érdekében tett hatósági intézkedések az alábbi feladatok kivételével 2013. január 1. napjától a területileg illetékes Kormányhivatal Járási Hivatal Járási Gyámhivatala hatáskörébe tartozik.

Ennek megfelelően a jegyző feladatait:

a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló **331/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés c), g), i), és m) pontjaiban foglaltak** határozzák meg, így:

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre **környezettanulmányt** készít,
- megállapítja a gyermek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének** fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt **egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat**.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat és jegyzői gyámhatóság a gyermekvédelmi törvényben előírt pénzügyi ellátásokat teljes körűen biztosította a gyermekeket nevelő családok részére és jelentős egyéb támogatást is nyújtott a helyi rendeletben szabályozott szociálisan rászoruló családoknak.

5. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak (gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmenti gondozása) a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez kell hozzájárulnia. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó intézményben kell biztosítani.

A gyermekjóléti szolgáltatás

A szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat feladatait a Gyvt.) 39. §-a határozza meg, így:

- **feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:**

a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,

b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,

d) a szabadidős programok szervezése,

e) a hivatalos ügyek intézésének segítése,

- feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,

c) az a) pontban, valamint a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,

- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít,

- feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni,

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógia szakszolgálatok igénybevételét.

Gyermekjóléti Szolgálat

2018. évben a Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál **57** gyermek állt folyamatos családgondozásban az év során. A gondozásban álló gyermekek száma **57**, a gondozásban álló családok száma **28** volt.

Új esetként felvett gyermekek száma **12**, **9** családot érintve.

Veszélyeztetettség megszűnése miatt eset nem került lezárásra.

A szolgálatnál gondozásban lévő családok száma **28**.

A gondozásban álló gyermekek száma **57**.

2018 évben, a gondozási tevékenység a kezelt problémák típusai szerint a következőképpen alakult.

9 esetben anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) probléma **3** családot érintve, **2** esetben gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség **2** családot érintve, **4** esetben magatartászavar, teljesítményzavar **4** családot érintve, **4** esetben családi- kapcsolati konfliktus (szülők egymás közti, szülők-gyermek közti) **4** családot érintve, **17** esetben szülők vagy család életvitele **13** családot érintve, szülői elhanyagolás miatt **1** esetben **1** családot érintve gondozott a szolgálat.

2018-ban **752** alkalommal nyújtottak segítséget (információnyújtás, hivatalos ügyekben való közreműködés, tanácsadás, közvetítés más szolgáltatóhoz, segítő beszélgetés, családlátogatás, védelembe vételi tárgyaláson való részvétel, elhelyezési értekezleten való részvétele, konfliktuskezelés, esetkonferencia, esetmegbeszélés, adományozás) **577** főt érintően.

Az alapellátás során felmerülő probléma leginkább az, hogy a családok nem minden esetben ismerik fel, vagy tagadják a problémát, illetve előfordul az együttműködés hiánya is.

Az ellátásban lévő családokról általában elmondható, hogy sokproblémás családok.

Leggyakrabban életviteli, anyagi, életvezetési, családi-kapcsolati problémákkal küzdenek.

A szolgálat a 2018- as évben 57 gyermeket gondozott alapellátás keretein belül, 28 családot érintve. Az elmúlt évben az alapellátás keretein belül gondozott gyermekek száma csökkent, a családoké viszont nőtt.

A 2018-as évben a gondozott védelembe vett gyermekek száma **19** volt, **8** családot érintett. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1-től kötelezően előírta a járási szinten működő Család- és Gyermekjóléti Központok létrehozását. Településünk a Mezőkovácsházai Család- és Gyermekjóléti Központoz tartozik. A központ és a szolgálat munkája szorosan összefügg. Az esetmenedzserrel közös családlátogatások valósulnak meg, a védelembe és nevelésbe vett gyermekek családjainál. A szolgálathoz beérkező jelzésekről hetente összegző jelentést kell küldeni a központnak.

A védelembe vett gyermekek és családok száma az előző évhez képest nőtt.

Jegyzői, gyámhivatali megkeresésre, eseti felkérésre **19** alkalommal készítették környezettanulmányt. A településen **helyettes szülői** hálózat nem működik, ezt a feladatot Magyarbánhegyes Önkormányzatával kötött ellátási szerződéssel biztosítja az önkormányzat.

A 2018-as évben **8** gyermek volt **nevelésben**, **2** családot érintve. Ideiglenes hatályú elhelyezés nem történt. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a hagyományos értelemben vett kapcsolattartási ügyelet nem működik, de igény esetén megoldható ez a lehetőség is. Az elmúlt évben nem volt rá igény.

Jellemző problémák új ellátottaknál: a szülők vagy a család életvitele, gyermeknevelési, életvezetési, háztartásvezetési hiányosságok, anyagi okok, családi konfliktus, viselkedési és magatartási zavarok, teljesítményzavar, beilleszkedési nehézség (iskolai magatartás), szülői elhanyagolás.

A szolgálat által gondozott **57** gyermek közül **48** Medgyesegyházán, **9** pedig Bánkúton él.

Az ellátásban lévő családokról általában elmondható, hogy sokproblémás családok, leggyakrabban életvezetési, anyagi, háztartásvezetési, családi-kapcsolati problémákkal küzdenek.

Az adminisztrációs feladatok ellátása az elmúlt évekhez hasonlóan, továbbra is jelentős időt elvesz a terepen végzett tevékenységektől, a családokkal való személyes kapcsolattartás idejéből.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében javasolják továbbra is a nyári gyermekétkeztetés biztosítását, nyári gyermekprogramok és napközi szervezését.

Javaslatuk a hatékonyabb munkavégzésre

A gyermekvédelemmel összetett rendszer foglalkozik, érintettek az egészségügyi, oktatási intézmények, hatóságok. Közöttük úgynevezett észlelő-jelzőrendszer működik, azaz ha gyermeket érintő problémát tapasztalnak, a megfelelő csatornán értesítik az illetékes szakembert. Az elmúlt évben újonnan gondozásba vettek közül 9 gyermek az észlelő-jelzőrendszer jelzése alapján került a szolgálathoz.

Minden évben a jogszabályi kötelezések és a szakmai szempontok alapján, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 6 alkalommal szervez szakmaközi megbeszélést a jelzőrendszer tagjaival, ahol egyebek mellett az észlelő-jelzőrendszer működését is vizsgálja, értékeli. Nagyon fontos a rendszer hatékony működése, mivel a szakemberek már a problémák kezdeti megjelenésekor tudnak intézkedni a 0-18 éves korú gyermekekkel, fiatalokkal kapcsolatban.

Ehhez természetesen az kell, hogy minden érintett megfelelően végezze a munkáját, és időben tegye meg a kellő lépéseket. Minden szakmaközi megbeszélésen, esetkonferencián, esetmegbeszélésen hangsúly helyeződik arra, hogy kellően hatékonyan tudjon működni ez a rendszer.

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2018- ban is a helyi általános iskolából és a környező középiskolákból érkezett a legtöbb jelzés, melyekben főként az igazolatlan hiányzások és magatartásbeli problémák szerepeltek.

A jövőre nézve továbbra is szükséges a család-és gyermekjóléti szolgálat és az észlelő- és jelzőrendszer tagjai közötti információ- és tapasztalatcsere, rendszeres kapcsolattartás, egymás kölcsönös tájékoztatása, valamint a felmerülő problémák közös felvállalása, a problémák megoldására való közös törekvés, továbbá a településen élő szülők és gyermekek részére minél szélesebb körű prevenció programok szervezése.

Szakmai ellenőrzések tapasztalatai, ellenőrzések alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Békés Megyei Kormányhivatal, mint engedélyező hatóság, az intézmény által nyújtott valamennyi szociális szolgáltatás működését ellenőrizte. A vizsgálat tárgyát képezte a személyi-és tárgyi feltételek, a szakmai program és szabályzatok, az ellátotti dokumentációk vezetésének, valamint a törvényes működés ellenőrzése. Az intézmény szakmai programjában a szolgáltatási elemek feltüntetése szükséges, melynek pótlása megtörtént.

A Békés Megyei Kormányhivatal hatósági ellenőrzési eljárásban a Szociális- és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot szakértőként rendelte ki a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása, az idősek otthona, a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai munkájának ellenőrzésére. A vizsgálat során jegyzőkönyv készült, melyben a SZMSZ és a Szakmai Program egyes részeinek átdolgozását javasolták, ami folyamatban van.

Védőnői Szolgálat

A védőnői szolgálat 2018. évben összesen 184 gyermeket gondozott, melyből 57 gyermek volt veszélyeztetett.

Családlátogatásra összesen 887 alkalommal került sor.

A csecsemők- és kisgyermek gondozása családlátogatások és tanácsadások keretein belül történik, illetve a telefonos kapcsolattartás is rendszeres.

A családlátogatások során tapasztalt problémák nagy része anyagi gondokra vezethető vissza (pl. gyermekek hiányos táplálása, zsúfolt, ingerszegény lakókörnyezet). Egyes családok életviteli, életvezetési nehézségekkel küzdenek. Néhány esetben a megfelelő szülői minta hiányzik, így a gyermekek nevelése, gondozása, higiéniája kívánnivalót hagy maga után.

A 2018. évben 46 kismamából 30 volt veszélyeztetett, ez az arány nem változott a tavalyi évhez viszonyítva. Titkolt terhesség a tavalyi évben nem volt.

Észlelő- és jelzőrendszeri megbeszélésen a védőnői szolgálat rendszeresen részt vesz, a tavalyi évben 8 ilyen alkalom volt. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal a kapcsolattartásuk rendszeres, valamint szükség esetén a családokat közösen keresik fel.

2018-ban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé írásbeli jelzés 4 alkalommal érkezett.

Az egészséges életmód propagálása a családlátogatások alkalmával és a tanácsadásokon történik.

Az iskolai munka kapcsán szülőkkel és a gyermekekkel a kapcsolattartás védőnői tanácsadáson valósul meg. 2018-ban 8 alkalommal tartottak egészségnevelési előadást az iskolában.

Javaslatuk a gyermekek helyzetének javítása érdekében

- szociális segítségnyújtás, életviteli, életvezetési tanácsok,
- szoros együttműködés a jelzőrendszer tagjai között,
- gyakori, illetve szükség szerinti esetmegbeszélések összehívása; egységes álláspont kialakítására való törekvés; felelősség, konfrontálódás együttes vállalása.

Gyermekorvosi Tevékenység

A gyermekorvos háziorvosi tevékenységét 2001.03.01-óta szolgáltatja a lakosság részére BT formájában, valamint az iskolaorvosi teendőket is ellátja.

2017. június hónaptól Elek városában helyettesítő orvosként is dolgozik, emiatt Medgyesegyházán 1-2 órával csökkent a rendelési ideje, ami miatt néhány szülővel nézeteltérése volt. Aki rendelési időn túl 1 órával szerette volna a szolgáltatást igénybe venni, felháborodását és nem tetszését nyilvánította ki és feljelentette az ÁNTSZ-nél ill. az Orvosi Kamara Etikai Bizottságánál, ahol azonban a gyermekorvos kedvező döntést kapott. A rendelési idő rövidülése miatt, ellátatlan gyermek nincs a településen.

A praxislétszám: 714 fő. Sajnos az újszülöttek száma folyamatosan csökken.

Újszülöttek száma praxisban: 36 fő, ebből 13 vidéki.

Veszélyeztetett újszülöttek száma: 4 fő.

A településen élő gyermekek egészségi állapotáról nehéz egységes véleményt alkotni, mivel az sokrétű. Viszont egyértelműen megállapítható, hogy az általános egészségügyi helyzet stagnál a többi környékbeli településhez képest. 2017. szeptemberben bevezetésre került az EESZT országos informatikai rendszer. Ezen a rendszeren folyamatosan követhető a beteg összes megjelenése a szakrendeléseken illetve az egészségügyi rendszerben, a felírt receptek kiváltása is látható naprakészen. A rendszer működése zökkenőmentes (nem kell a beteget többször kérni, hogy vigye a leletet). Medgyesegyházán sajnos legalább 10-15 család van, akik nem váltják ki a felírt gyógyszereket. Minden 2. héten a rendelőben ennek ellenére megjelennek. Az iskolai szűrés kapcsán megállapítható, hogy egyre több a magatartászavaros gyermek. A mozgásszervi, ill. higiénia problémákat elhanyagolják. 2018. szeptember és október hónaptól levelezésben áll a védőnőkkel mivel az állam bevezette, hogy minden csecsemő fejlődésében észlelt eltérést, levélben kell jeleznie a védőnők felé, így sajnos a beteg elvész köztük.

A rendelőben a betegségek szezonális jelleggel fordulnak elő: ősztől-tavaszig a felső légúti megbetegedések jellemzőek (1-6 éves korig illetve a hátrányos helyzetűek vannak többségben) ezek nagy része elhúzódó jellegűek, sok a tüdőgyulladás. Vírusos bélhurutokkal és fertőző bőrbetegségekkel is nagy számban jelennek meg betegek. Nyári időszakban a háztartási, mezőgazdasági balesetek valamint a hányás-hasmenéses megbetegedések a leggyakoribbak. A megbetegedések gyakori okai a szociális elmaradottság, műveltség (egészségügyi kultúra) hiánya, szegénység, időnként a szülők egyedi kívánságuk alapján is tartós beteggé nyilvánítatják gyermeküket. A rendelőben a napi ellátás során átlagosan 40-50 fő jelenik meg. Ez a szám a téli és tavaszi időszakban sokkal magasabb a szezonális jellegű megbetegedések miatt (80-100 fő között).

A gyógyítás mellett folyamatosan végez felvilágosító és prevenciós tevékenységet is, orvosi csecsemő tanácsadáson keresztül. 2017. október 1-től életbe lépett egy jogszabály, melynek alapján az orvos és védőnői csecsemő tanácsadást szétválasztották. Jelenleg külön zajlik a védőnői tanácsadás. Sajnos emiatt nagyon kevés az információcsere. A krónikus betegek és hozzátartozójuk folyamatosan kapnak felvilágosítást (pl.: cukor, asthma, magas vérnyomás betegségek esetén), valamint a helyes táplálkozás irányában is.

2018 évben sajnos 2 daganatos megbetegedést szűrtek ki, de időben szakellátásra és műtétre kerültek. Jelenleg állapotuk stabil.

Gondozottak a praxisban

- Légzőszervi: Asthma + szénanátha: 48 fő.

- Tápcsatorna: elhízás, soványság, egyéb felszívódási zavarok (tejcukor-gyümölcs-cukor érzékenység) 65 fő.

- Bőrbetegségek (jóindulatú csecsemő ekcéma, anyajegyek, érdaganatok): 47 fő.

- Szívbetegségek: 209 fő (ártalmatlan szívzörej, szívbillentyű visszaáramlások, fejlődési rendellenesség, szívritmus zavarok, magas vérnyomás).

- Szemészeti betegségek (rövid-hosszú illetve tompa látás): 98 fő.

- Mozgásszervi betegedések: 145 fő (hanyag tartás, lúdtalp, süllyedt sarok, reumás ízületi megbetegedések).
- Pszichiátriai betegségek (egyéb viselkedési zavar): 21 fő.
- Neurológiai betegségek (epilepszia, fejlődés neurológia: izomtónus gyengeség): 16 fő.
- Vértképző szervbetegségek (vérszegénység): 24 fő.
- Diabetes mellitus (inzulinos cukorbetegség): 2 fő.
- Humán Fejlesztő (tanulási nehézségek, hiperaktivitás, autizmus): 19 fő.
- Nephrológia (húgyúti fertőzések, vesemedence tágulatok): 27 fő.
- Fül-orr-gégészet (átmeneti halláscsökkenés és hallássérült): 2 fő.
- Endokrinológia: 6 fő.
- Daganatos megbetegedések: 2 fő.
- Immunológia: 1 fő.
- Neurológia: 16 fő.
- Reumatológia: 1 fő.

Rendelőben ellátott esetek száma: 6314 fő.

Rendelőn kívüli ellátások száma: 12 fő.

Szakrendelésre utalások: - diagnosztika: 67 fő (hallásszűrés, csípőszűrés csecsemőknél ill.

egyéb betegségek diagnosztizálása),

- egyéb: 160 fő (szakrendelések, tüdőgyógyászat, sebészet stb).

Fekvőbeteg gyógyintézetbe utalások száma: 40 fő.

Egész évben folyamatosan végzett munkái

2017. június hónaptól az eleki gyermekgyógyászati ellátást vállalta helyettesként, mivel az ottani doktornő elköltözött és gyermekorvost helyére nem találtak. Emiatt változott meg a rendelési idő Medgyesegyházán, az alábbiak szerint:

- Hétfőn: 8-11-ig
- Kedden: 8-10-ig és 13-14-ig
- Szerda: 8-10-ig
- Csütörtök: 8-10-ig és 10-11-ig orvosi csecsemő-tanácsadás
- Pénteken: 8-11-ig

Heti 1 alkalommal csütörtökön, orvosi csecsemő tanácsadás keretén belül az újszülött kortól kezdődően, 6 éves korig, évente státuszvizsgálatok és korhoz kötött kötelező oltások beadása történik. Iskolaorvosi tevékenység során: éves terv szerint minden páros osztály fizikális, mentális fejlettségét szűri, és az ÁNTSZ által előírt kampányoltások, védőoltások beadása is ennek keretén belül történik.

Kampányoltások: 6.-os osztályok (DTP, MMR),

7.-es osztályok (Hepatitis B ellen 2 db oltás félév különbséggel),

HPV (méhnyakrák) elleni oltás (2db/fő).

A bányahimlő terjedése miatt, egyre többen veszik igénybe önkéntesen a megelőzésre szolgáló Varilrix oltást. A kormányrendelet alapján a bányahimlő elleni oltás 2019-től valószínűleg kötelező, választott oltás lesz. A szociálisan elmaradott gyermekeknél több ízben tapasztalható elhanyagolás, ez általában küllemben jelenik meg (koszos ruházat, a bőrön tisztálkodás hiánya). A rendelőben gyermekbántalmazásra utaló jelek nem voltak.

A gyermekorvos a jelzőrendszer tagja, írásbeli jelzéssel 3 alkalommal élt, azonban megfelelő megoldás nem született (felelősségvállalás hiánya, a döntéshozók nem kellően határozottak). A gyermekjóléti szolgálat munkatársaival nagyon jó kapcsolatot ápol. Az utóbbi években sajnos több lett a követelés, elvárás a háziorvosok felé. Az emberek türelmetlenebbek lettek, emellett a felelősségvállalás és a tolerancia is jelentős mértékben csökkent (a kisebbségiéknél, bevándoroltaknál nagyobb számban fordul elő). A bányaküti lakosoknál, nagycsaládosoknál, amikor követeli tőlük a

szabályok betartását, önkényesen a nagykamarási háziorvoshoz jelentkeznek át. A problémák sajnos megmaradnak.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében

- a meglévő tervek, ill. törvények betartása kellőképpen hozná az eredményeket,
- felelősségvállalás (pedagógus határozottság, konfliktushelyzetek megoldása segítség nélkül),
- az iskolai védőnői terv végrehajtása (prevenációs előadások hiánya),
- az iskolai egészségügy terén az ebben illetékesek együttes közreműködése,
- nagyobb szülői felelősségre vonás,
- társadalmi szemléletváltás (egészségügyi kultúra fejlesztése).

Óvoda

Óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma 111 fő.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma 17 fő.

A gyermekvédelem valamennyi gyermekkel foglalkozó óvodapedagógusnak feladata és kötelessége. Minden évben érkeznek új kisgyermek a csoportokba, mivel vegyes csoporttal működnek. Óvodába érkezésük előtt minden családhoz ellátogatnak, előzetes egyeztetés után, így a gyermekekkel otthoni környezetben találkoznak, ismerkednek gyermekkel és szüleikkel. Betekintést kapnak életkörülményeikről, anamnézis lapot töltenek ki, beszélgetnek a szülőkkel, próbálnak a bizalmukba férközni, érezzék, hogy fordulhatnak őszintén hozzájuk, bármiféle problémájuk van gyermekükkel kapcsolatban. Közös együttműködve érhetnek el eredményeket. Amikor először mennek óvodába, nem lesznek idegenek a gyerekek számára és a szülők számára sem. Így megkönnyítik a gyermekek beilleszkedését.

Családlátogatás a 2018. évben 2 esetben történt.

Az óvoda dolgozóinak jó a kapcsolata a szülőkkel. Ha valakinek problémája van, bármikor megbeszélhetik. Van fogadó óra is, egyeztetés alapján. Szülői értekezletek szervezése, közös programok szervezése is megvalósul: családi délután, Karácsony, Anyák Napja együtt ünneplése, nyílt nap, Gyermeknap.

A Gyermekjóléti szolgálat felé jelzéssel, 3 alkalommal éltek. Próbálnak minden problémát óvodán belül megoldani pedagógiai eszközökkel, akkor fordulnak a gyermekjóléti szolgálathoz, ha más megoldás nincs.

Az arra rászoruló gyermekeket Nevelési tanácsadóba vagy Szakértői Bizottsághoz küldik. A Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mezőkovácsházi Tagintézményéhez 7 gyermeket küldtek, a Békés Megyei Szakértői Bizottsághoz pedig 1 gyermeket vittek el, (a szülő magánúton, az óvodába lépés előtt vitte el a gyermeket).

Észlelő-jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken rendszeresen részt vesznek, a vezető óvónő és a gyermekvédelmi felelős. Ezen kívül – jelzőrendszeri konferencián, éves tanácskozáson, szakmaközi megbeszéléseken is jelen vannak.

A gyermekvédelmi feladatokat ellátókkal az óvoda kapcsolata jó. Szeretnék, ha ez a kapcsolat megmaradna és tovább mélyülne.

Szabadidős programokat több esetben szerveztek: családi délután, óvoda születésnapi-bulija, Adventi és Karácsonyi ünneplések, Farsang, Anyák Napja, Gyermeknap, játszóház szervezése, közös kirándulások, Mikulás várás, Húsvét megünneplése, látogatás-mentőállomásra, rendőrségre. Nyílt nap- közös virágütetés a szülőkkel, mesemondó- és versmondó verseny.

Minden óvodapedagógus feladata a gyermekvédelem, egy gyermekvédelmi felelős van az óvodában, feladata a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok összefogása. Éves munkaterve van, valamint igény szerint fogadóórát is tart.

Gyermekvédelmi továbbképzésre történt jelentkezés részükről, de az sajnos a kevés jelentkező miatt elmaradt.

Javaslatuk a gyermekek helyzetének javítása érdekében

- Az óvodapedagógusok és családsegítők közötti közvetlen kapcsolat tartása. Minden hónapban egy alkalommal szakmaközi megbeszélés óvodapedagógusok és családsegítők között, gondozott gyermekekről, felmerülő problémákról.
- Rászoruló családok életkörülményeinek könnyítése.
- Pszichológiai tanácsadás.
- A családsegítő szolgálat tevékenységének működésével minél szélesebb körben történő ismertetése, hogy a rászoruló családok jobban merjenek segítséget kérni.

A családsegítő központ vezetője és a családsegítő nevelési értekezleten járt náluk. A két intézmény jobb együttműködése érdekében konzultáltak, hogy milyen módon tudják a leghatékonyabban működtetni az észlelő-jelzőrendszert.

A Gyvt. 41. §-a alapján az önkormányzatoknak gondoskodniuk kell az iskoláskorú gyermekek nyári szünidei gyermekfelügyeletéről, amely szolgáltatást 2018-ban is biztosítottuk.

Nyári szünidei gyermekfelügyelet

A fenti jogszabály értelmében a Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 136/2018.(V.31.) Kt. határozata alapján biztosította az iskoláskorú gyermekek nyári felügyeletét.

A felügyelet 2018.07.01. napjától 2018.08.31. napjáig tartott, reggel 08 órától 16 óráig, a Medgyesegyháza, Jókai utca 5. szám alatti épületben. A biztonságot nyújtó környezetet és a szervezett foglalkozásokat, valamint a szakképzett felügyeletet biztosító szolgáltatást, munkaviszonnyal rendelkező szülők gyermekei vették igénybe, 5 iskolás korú gyermek.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai az általános iskola és a rendőrség is, ezért a gyermekek védelme és helyzetüknek javítása érdekében fontos rálátással lennünk az ott folyó munkákra is.

Általános Iskola

A Medgyesegyházán működő általános iskola tanulóinak létszáma 300 fő.

Ebből alsó tagozatos 154 fő, felső tagozatos 146 fő.

Előző évhez képest nőtt a tanulók létszáma.

2017. évhez képest a hátrányos helyzetű tanulók létszáma nőtt, a halmozottan hátrányos helyzetűek száma pedig csökkent.

A napközis ellátást igénybe vevő tanulók létszáma 147 fő.

Korrepetálásban részt vevő tanulók száma 48 fő.

Korrepetálásra fordított órák száma, heti 1 óra matematika és heti 1 óra magyar.

Az iskolában különböző szakkörök, klubok, önképző csoportok, táborok, rendszeres szabadidős és prevenció programok működnek.

Az iskola részéről, gyermekvédelmi céllal családlátogatás nem történt, 80 esetben észleltek problémát, jellemzően igazolatlan mulasztás, agresszió, tanulási zavarok, integrációból eredő konfliktusok, magatartásbéli problémák és hajtetvesség miatt.

Észlelő- és jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken részt vettek, a gyermekjóléti szolgálat felé 27 alkalommal jeleztek. Az intézménynek gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse nincs. Nevelési Tanácsadóba, illetve más szakemberhez 7 tanulót küldtek.

Javaslatuk a gyermekek helyzetének javítása érdekében nincs.

Rendőrség

A Gyvt. és a 32/2007. (OT.26.) ORFK. utasításban foglalt rendőri feladatok keretében a 2018. év vonatkozásában az alábbi adatok terjeszthetők elő.

A gyermekkorúak és fiatalok körében történt bűnelkövetések száma

a./ Szabálysértés:

Medgyesegyháza település illetékességi területén fiatalok személy nem, gyermekkorú személy a 2018-as évben egy esetben követett el tulajdon elleni szabálysértést.

b./ Vétség, büntett:

Fiatalok és gyermekkorú személyek sérelmére Medgyesegyháza Rendőrőrs illetékességi területén 2018. évben nem következtek el bűncselekmények.

Fiatalok személyek 2018. évben két esetben következtek el bűncselekmény a rendőrőrs illetékességi területén. A Hatóság 04040/202/2018. bü. számon a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntett miatt egy fiatalok fiút hallgatott ki gyanúsítottként. Ugyanezen ügyszám alatt a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdésébe ütköző és az (1) bekezdése szerint minősülő garázdaság vétség elkövetésének gyanúja miatt egy fiatalok lányt hallgatott ki gyanúsítottként.

A Medgyesegyháza Rendőrőrs illetékességi területén gyermekkor miatt nem került megszüntetésre büntető eljárás.

Gyermekkorúak körében apróbb bűncselekmények (egymás zsarolása, tetteges bántalmazás, kisebb-nagyobb értékű tárgyak eltulajdonítása) miatt a Mezőkovácsháza Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya nem rendelt el nyomozást.

A 2018-as évben kapcsolati erőszak miatt nem került sor nyomozás elrendelésére a Medgyesegyháza Rendőrőrs illetékességi területén. Két esetben került sor ugyanazon élettársak közötti könnyű testi sértés miatt rendőri intézkedésre, de ezen cselekményeknek kiskorú személy nem volt tanúja. A rendőrség mind a két esetben a szükséges intézkedéseket megtette.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Medgyesegyháza Rendőrőrs illetékességi területén a 2018-as évben gyermekkorú személyek bűncselekmény nem, tulajdon elleni szabálysértést egy esetben következtek el.

A fiatalok bűnelkövetőket tekintve a köznyugalom elleni bűncselekmények, garázdaság a jellemző. Tulajdon elleni szabálysértések esetében a lopás volt a jellemző.

A bűnelkövetés hátterében az anyagi és mentális körülmények játszottak szerepet.

A gyerek- és fiatalok részére nem került bűnmegelőzési előadás megtartásra.

A fentiekben részletezett esetekben a jelzőrendszeri kötelezettségeit a rendőrség minden esetben teljesítette, mivel jelzéssel élt a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztály, a Békés Megyei Kormányhivatal Mezőkovácsházai Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály, a Mezőkovácsháza Humán Szolgáltató Központ, illetőleg Medgyesegyháza Gyermekjóléti Szolgálat részére.

Észlelő- és jelzőrendszeres megbeszéléseken résztvettek.

Javaslatok a gyermek- és fiatalok védelmének javítása érdekében

A hatékony intézkedések megtétele és együttműködés érdekében indokolt a jelzőrendszer tagjainak és a rendőrség munkatársainak szoros együttműködése, napi kapcsolata, egymás feladat- és hatáskörének részletes ismerete. Szükség esetén a jelzőrendszer tagjaival eszmegbeszélés tartása, az ismertté váló és gyakori bűnelkövetési módok megelőzése érdekében hatékony propaganda tevékenység megszervezésében együttműködés.

6. Az önkormányzat által szervezett bűnmegelőzési program

Medgyesegyháza Városi Önkormányzata a 2018. évben bűnelkövetés és bűnismétlés megelőzése céljából nem indított programot.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében feladatok, szolgáltatások ellátásában részt vevő civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.).

Medgyesegyházán a 2018. évben civil szervezet alapellátásban, szakellátásban nem folytatott tevékenységet.

Tartalmi összefoglaló

A beszámoló átfogó képet nyújt az előző évben tett intézkedések hatásairól és eredményeiről. Kirajzolódnak azok a területek, ahol további előrelépésekre van szükség. A gyermekvédelmi intézményrendszer képviselői és a jelzőrendszer tagjai számára előrevetíti a jövő feladatait. A beszámoló ösztönző hatással van a gyermekvédelmi munka minőségi színvonalon történő elvégzésére.

A hazai gyermekvédelem legmeghatározóbb törvénye az 1997. évi XXXI. gyermekvédelmi törvény. A törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről.

A gyermekvédelemhez kapcsolódó feladatok ellátásában, mind az államnak, mind az önkormányzatoknak, mind pedig a civil szervezeteknek szerepet kell vállalniuk.

HATÁROZATI JAVASLAT

Medgyesegyháza Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2018. évi ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: dr. Nagy Béla György polgármester

Határidő: azonnal

Medgyesegyháza, 2019. május 24.

dr. Nagy Béla György s.k.
polgármester

Ellenjegyezte:

dr. Kormányos László s.k.
jegyző